

Lærerark

Hvor farligt er rygning?

Læringsmål på forløbet

Eleverne lærer at aflæse og beskrive statistikker for helbredsrisici relateret til rygning. De lærer også at præsentere og formidle statistikker grafisk.

Kort om opgaven

Læreren holder et oplæg om, hvordan statistikker bruges til at forklare sammenhænge i samfundet. Eleverne skal derefter selv finde statistikker omkring rygning og andre risikofaktorer. Til sidst skal de præsentere deres resultater grafisk.

Vejledende tid: 3 lektioner á 45 minutter

Sådan gør du

Lektion 1

Læreren holder et oplæg om, hvordan statistikker bliver brugt til at forklare sammenhænge i samfundet, og hvordan dette kan være med til at sætte den politiske dagsorden.

Eleverne deles op i grupper, hvor de skal besvare en række spørgsmål om rygningens konsekvenser og finde statistikker om rygning. Nogle af svarene vil de kunne finde på Gå op i Røg, hvor andre skal de selv finde på ved at søge på nettet, fx Danmarks Statistik.

For at hjælpe eleverne med at besvare spørgsmålene og finde statistikker, kan du blandt andet søge på nedenstående links:

- <http://www.op-i-roeg.dk/hvilke-konsekvenser-har-rygning/dig-og-din-krop/>
- <http://www.op-i-roeg.dk/hvem-bestemmer-dine-valg/din-krop-dit-valg/>
- [http://www.si-folkesundhed.dk/upload/sygdomsbyrden_i_danmark_2016_low_\(1\).pdf](http://www.si-folkesundhed.dk/upload/sygdomsbyrden_i_danmark_2016_low_(1).pdf)
- <https://www.cancer.dk/forebyg/undga-roeg-og-rygning/fakta-om-rygning/>

Lektion 2

De skal arbejde videre med deres resultater fra første lektion, og de skal formidle dem grafisk, så de kan præsentere dem for klassen. Her kan læreren selv vælge, om eleverne skal præsentere alle deres resultater eller kun nogle af dem.

Lektion 3

Eleverne fremlægger deres resultater for resten af klassen. Afslut gerne forløbet med en diskussion om, hvilken betydning rygning har for samfundet og for sundhedssystemet.

Forslag til opfølgning og evaluering

Forslag til tegn på læring

- Eleven kan finde statistikker over helbredsrisici og dødsårsager, der relaterer sig til rygning
- Eleven kan gengive de indhentede informationer
- Eleven kan vurdere risikoen for at dø af rygning med risikoen for at dø af fx trafikulykker
- Eleven kan vælge en grafisk løsning til at præsentere informationerne

Forslag til opfølgning

- Læreren tjekker, om eleven har fundet statistikker, der knytter dødsårsager og rygning sammen
- Læreren lytter efter, om eleven sammenligner rygning med andre dødsrisici
- Når eleverne fremlægger, vurderer læreren, om de har valgt en grafisk fremstilling af statistikkerne, der viser rygning sammenlignet med andre risici

Fag
Samfundsfag

Kompetenceområde
Samfundsfaglige metoder

Videns- og færdighedsområde
Statistik

Færdighedsmål
Eleven kan tolke statistik

Vidensmål
Eleven har viden om typer af statistiske fremstillinger

Forudsætninger for, at eleven kan løse opgaven
Eleven kender procentregning.

Elevark

Hvor farligt er rygning?

Det lærer du

Du lærer at aflæse og beskrive statistikker for helbredsrisici forbundet med rygning. Du lærer også at formidle statistikker grafisk.

Kort om opgaven

Læreren holder et oplæg om, hvordan statistikker bruges til at forklare sammenhænge i samfundet. Derefter skal I selv finde statistikker om rygning og andre risikofaktorer. Til sidst skal I præsentere jeres resultater grafisk.

Sådan gør du

Du skal svare på flere spørgsmål om kroppen og rygning. Mens du skriver svarene på spørgsmålene ned på et papir, skal du lave en liste over, hvilke kilder, du bruger til at besvare spørgsmålene. Det hedder en kildeliste.

På listen skal der stå:

1. Hjemmesidens navn
2. Hvem ejer hjemmesiden
3. Hvilken dato har du brugt kilderne
4. Indsæt links til dine kilder

Trin 1

I skal finde statistikker på tre spørgsmål. For at svare på spørgsmålene kan blandt andet du finde information her:

- <http://www.op-i-roeg.dk/hvilke-konsekvenser-har-rygning/dig-og-din-krop/>

Spørgsmål:

- Hvor mange procent af Danmarks befolkning ryger? Se om I kan finde tal for forskellige grupper aldersgrupper - fx i folkeskolen, på ungdomsuddannelser og i den voksne befolkning.
- Hvor mange leveår mister man i gennemsnit som følge af rygning?
- Hvad dør danskerne mest af?

Trin 2

I skal sammenligne, hvor mange, der dør hvert år af sygdomme, hvor rygning er årsagen i forhold til dødsfald ved selvmord, bilulykker, alkohol og HIV/AIDS?

Find information ved at søge på nettet.

Trin 3

I skal vælge en grafisk løsning til at formidle jeres svar på spørgsmålene. Det kan være et søjlediagram, cirkeldiagram eller noget helt andet.

Trin 4

Fremlæg jeres resultater grafisk for resten af klassen. I kan lave en PowerPoint-præsentation, en planche eller noget helt andet.